

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 299/2026-30

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Roberta Šorla (sudca spravodajca) a sudcov Ivana Fiačana a Martina Vernarského v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDACTED], [REDACTED], zastúpeného JUDr. Viktóriou Kerekešovou, advokátkou, Šafárikova 71, Rožňava, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 54Ek/2445/2025 z 19. februára 2026 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 54Ek/2445/2025 z 19. februára 2026 **b o l o p o r u š e n é** základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a jeho právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 54Ek/2445/2025 z 19. februára 2026 **z r u š u j e a v e c** mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.
3. Okresný súd Banská Bystrica **j e p o v i n n ý** nahradiť sťažovateľovi trovy konania **824,72 eur** a tieto zaplatiť jeho advokátke do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou domáha vyslovenia porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením exekučného súdu o zamietnutí jeho návrhu na zastavenie exekúcie v súvislosti s jeho námietkou o nedoručení exekučných titulov podľa Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

II.

2. V civilnom spore okresný súd pripustil do konania vstup sťažovateľa na žalovanej strane uznesením z augusta 2024, ktoré si sťažovateľ na adrese označenej žalobcom v odbernej lehote neprevzal. V nadväznosti na to v septembri 2024 súd zisťoval adresu sťažovateľa v registri obyvateľov s výsledkom, že adresa sťažovateľa označená žalobcom je totožná s registrovanou adresou jeho trvalého pobytu. Následne okresný súd doručoval sťažovateľovi predvolanie na pojednávanie a žalobu jednou zásielkou, a to súbežne tromi spôsobmi. Na registrovanej adrese sťažovateľa bola táto zásielka uložená na pošte od 5. do 23. decembra 2024 s tým, že sťažovateľ si ju neprevzal. Na úradnej tabuli súdu bola táto zásielka vyvesená od 2. do 17. decembra 2024. O doručenie tejto zásielky na registrovanú adresu a o prešetrovanie pobytu sťažovateľa v prípade jej nedoručenia požiadal súd 3. decembra 2024 políciu. Polícia 16. decembra 2024 súdu oznámila nedoručenie zásielky sťažovateľovi s tým, že od jeho priateľky zistila, že je odcestovaný za prácou vo Švajčiarsku, no nevedela uviesť, kedy sa vráti.

3. Okresný súd rozsudkom z januára 2025 uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť žalobcovi 4 233 eur a uznesením mu uložil nahradiť žalobcovi trovy konania 251 eur. Tieto rozhodnutia sťažovateľovi doručil na registrovanú adresu s tým, že si ich sťažovateľ v odbernej lehote neprevzal. Tieto rozhodnutia sú exekučne vymáhané a sťažovateľ po doručení upovedomenia o začatí exekúcie navrhol exekúciu zastaviť. Odôvodnil to tým, že exekučné tituly mu neboli doručené do vlastných rúk, čo bolo zapríčinené tým, že v čase ich doručovania bol vo väzbe vo Švajčiarsku, o čom predložil doklad.

4. Exekučný súd uznesením vyššieho súdneho úradníka exekúciu zastavil pre existenciu skutočností brániacich vymáhateľnosti exekučného titulu a vychádzal z toho, že nie je bezvýhradne viazaný doložkou vykonateľnosti. Na jeho žiadosť mu okresný súd zaslal doručenky k exekučným titulom a telefonicky mu oznámil, že sťažovateľa nelustroval v registri Zboru väzenskej a justičnej stráže Slovenskej republiky (ďalej len „ZVJS“). Z toho exekučný súd vyvodil záver, že ak by okresný súd lustroval sťažovateľa v registri ZVJS, zistil by, že je vo väzbe, čo zakladá povinnosť súdu doručovať písomnosti prostredníctvom ZVJS. Preto okresný súd exekučné tituly sťažovateľovi náležite nedoručil, dôsledkom čoho je ich nevykonateľnosť.

5. Ústavnou sťažnosťou namietaným uznesením sudcu exekučný súd uznesenie vyššieho súdneho úradníka zmenil tak, že návrh sťažovateľa na zastavenie exekúcie zamietol. Konštatoval správnosť postupu okresného súdu pri doručovaní písomnosti sťažovateľovi na registrovanú adresu. Vychádzal z § 106 ods. 1 písm. a) CSP, podľa ktorého ak adresát neuviedol doručovaciu adresu, doručuje súd na registrovanú adresu, a § 111 ods. 3 CSP, podľa ktorého sa písomnosť určená do vlastných rúk považuje za doručенú dňom vrátenia nedoručenej zásielky z registrovanej adresy. Exekučný súd konštatoval, že sťažovateľ v čase doručovania uznesenia o pripustení do konania a žaloby vo väzbe nebol. Doplnil, že podľa CSP je pri doručovaní bez významu skutočný pobyt adresáta, keďže každý je povinný zabezpečiť si preberanie písomností na registrovanej adrese. Poukázal na to, že sťažovateľ mohol splnomocniť inú osobu na preberanie zásielok na registrovanej adrese počas práce v zahraničí.

III.

6. Podľa sťažovateľa exekučné tituly nenadobudli právoplatnosť, keďže okresný súd pri doručovaní nepostupoval zákonne. Napriek tomu, že súd vedel o jeho pobyte v zahraničí, v rozpore s § 116

ods.1 CSP nezisťoval adresu jeho skutočného pobytu vo Švajčiarsku a tiež nepreveril, či sa nenachádza vo Švajčiarsku vo väzbe. Zdôrazňuje, že náhradnému doručovaniu musí predchádzať zisťovanie skutočného pobytu v súvislosti s doručovaním žaloby. Tvrdí, že nemal dôvod splnomocniť inú osobu na preberanie zásielok, keďže pri odchode do zahraničia nevedel o spore.

7. Exekučný súd navrhuje ústavnej sťažnosti nevyhovieť. Z odôvodnenia rozsudku, podľa ktorého uznesenie o pripustení sťažovateľa do konania nadobudlo právoplatnosť v čase, keď sťažovateľ vo väzbe nebol, vyvodil, že s týmto uznesením musel okresný súd sťažovateľovi doručovať aj žalobu. Sťažovateľ tak v čase doručovania žaloby vo väzbe nebol. Preto by lustrácia sťažovateľa v registri ZVJS bola v tom čase negatívna. Navyše by sa ňou nezistilo, že sťažovateľ je vo väzbe v zahraničí. Podstatné však je, že sa okresnému súdu pri doručovaní žaloby sťažovateľovi nepodarilo zistiť jeho skutočný pobyt. Okresnému súdu by sa ani prípadnými ďalšími lustráciami slovenských registrov nepodarilo zistiť adresu pobytu sťažovateľa vo Švajčiarsku. To by teda aj tak nevedlo k naplneniu účelu sledovaného § 116 CSP. Ak by sťažovateľ ohlasovní pobytu nahlásil adresu práce v zahraničí, tak by ju okresný súd lustráciou v registri obyvateľov zistil.

8. Oprávnená (zúčastnená osoba) navrhuje ústavnej sťažnosti nevyhovieť. Sťažovateľ v čase doručovania uznesenia o pripustení do konania vo väzbe nebol. Okresný súd postupoval správne, keď skutočný pobyt sťažovateľa zisťoval len pri doručovaní žaloby, a nie pri každom doručovacom úkone.

IV.

9. Rozporné so základným právom na súdnu ochranu je súdne rozhodnutie, odôvodnenie ktorého je úplne odchylné od veci samej alebo extrémne nelogické so zreteľom na preukázané skutkové a právne skutočnosti (IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06). Rozporné s právom na spravodlivé súdne konanie je súdne rozhodnutie, ktorého dôvody sú založené na zjavnej skutkovej alebo právnej chybe (Moreira Ferreira, bod 85; Navalnyy a Ofitserov proti Rusku z 23. 2. 2016, sťažnosti č. 46632/13 a č. 28671/14, bod 119).

10. Úlohou exekučného súdu v nadväznosti na tvrdenie sťažovateľa o riadnom nedoručení exekučných titulov bolo preskúmať, či boli splnené podmienky na ich doručenie fikciou (neprevzatím zásielky v odbernej lehote na registrovanej adrese sťažovateľa). Na to, aby mohol byť rozsudok doručený fikciou, musí okresný súd uskutočniť všetky úkony potrebné na zistenie skutočného pobytu žalovaného. Otázkou tak bolo, či okresný súd tak urobil. Čo možno považovať za „všetky úkony“ potrebné na zistenie skutočného pobytu žalovaného, treba posudzovať v okolnostiach veci, no zisťovanie tohto pobytu musí byť aktívne a vyčerpávajúce. Súd nemôže rezignovať po jednom neúspešnom pokuse o doručenie. Súd by mal aspoň vykonať lustrácie v základných registroch, požiadať o súčinnosť obec a subjekty evidujúce ekonomickú, sociálnu aktivitu žalovaného (sociálna, zdravotná poisťovňa, daňový úrad) a políciu o prešetrenie pobytu.

11. Tieto úkony na zistenie skutočného pobytu sťažovateľa okresný súd neurobil. Lustroval ho len v registri obyvateľov a požiadal políciu o doručenie žaloby a prešetrenie pobytu sťažovateľa. Riadnemu zisťovaniu pobytu sťažovateľa nezodpovedá ani súbežné doručovanie žaloby tromi spôsobmi (na registrovanú adresu, vyvesením na tabuli a políciou). To preto, lebo doručenie žaloby vyvesením na tabuli súdu nastupuje až po vykonaní všetkých potrebných úkonov na zistenie

skutočného pobytu. Exekučný súd až vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti uviedol, že pre jeho rozhodnutie bolo podstatné, že okresný súd pri doručovaní žaloby nezistil skutočný pobyt sťažovateľa. No bez základného spisu, ktorý si exekučný súd nevyžiadal, je nepreveriteľné, či okresný súd na jeho zistenie vykonal všetky úkony. Potvrďuje to aj vyjadrenie exekučného súdu, že vychádzal z odôvodnenia rozsudku. V ňom je však uvedený len dátum právoplatnosti uznesenia o pripustení sťažovateľa do konania a opis troch spôsobov doručovania predvolania na pojednávanie s ich výsledkom. Preto exekučný súd vyjadruje len domnienku, že žaloba bola sťažovateľovi doručená spolu s uznesením o pripustení jeho vstupu do konania, hoci mu bola doručovaná až po troch mesiacoch s predvolaním na pojednávanie. Postup exekučného súdu nebol dostačujúci, keď sa uspokojil len s nič pre podstatu veci nevypovedajúcimi doručenkami a telefonicky zistenou informáciou, že okresný súd sťažovateľa nelustroval v registri ZVJS.

12. Neobstojí až vo vyjadrení k ústavnej sťažnosti vyjadrený argument exekučného súdu, že ak by aj okresný súd po zistení o pobyte sťažovateľa v zahraničí vykonal ďalšie úkony na zistenie skutočného pobytu, pre naplnenie účelu § 116 CSP by ho aj tak nezistil. To preto, lebo účelom tohto ustanovenia nie je skutočný pobyt žalovaného zistiť, ale urobiť všetko pre to, aby ho súd zistil. Okresný súd v čase uskutočňovania týchto úkonov nedokáže predvídať, či nimi skutočný pobyt žalovaného zistí, keďže to je možné vedieť až neskorším poznaním okolností minulých. S argumentmi exekučného súdu, že sťažovateľ mohol splnomocniť iného na preberanie zásielok či ohlásiť ohlasovni pobytu jeho adresu v zahraničí, treba súhlasiť. No to, že sťažovateľ tieto úkony neurobil, nezbavilo okresný súd povinnosti urobiť všetky úkony potrebné na zistenie jeho skutočného pobytu a ani exekučný súd povinnosti preskúmať, či ich okresný súd urobil.

13. Záver exekučného súdu o riadnom doručení exekučných titulov sťažovateľovi, výsledkom ktorého je zamietnutie návrhu sťažovateľa na zastavenie exekúcie, je zjavne mylný. Tým došlo k porušeniu základných práv sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a jeho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Preto bolo ústavnej sťažnosti podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vyhovieť a namietané uznesenie exekučného súdu zrušené s tým, že vec sa mu vracia na ďalšie konanie.

14. Zistené porušenie ústavných práv sťažovateľa odôvodňuje, aby mu okresný súd podľa § 73 ods. 3 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov nahradil trovy konania, ktoré mu vznikli zastúpením advokátkou. Ich výška bola určená podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb, a to za dva úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, podanie sťažnosti 2 x 396,50 eur) s náhradou podľa § 16 ods. 3 tejto vyhlášky (2 x 15,86 eur).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. júna 2026

Robert Šorl
predseda senátu